

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

מגילה - י"א

1. האמוראים כשהיו רוצים לדרוש בענין איגרת הפורים כל אחד פתח בפסוק, אלו פסוקים מצינו?

- א. רב דימי רב יצחק - "ובעבודתנו לא עזבנו אלוקינו ויט עלינו חסד לפני מלכי פרס" אימתי, בזמן המן.
- ב. ר' חנינא בר פפא - "באנו באש" - בזמן נבוכדנצאר "ובמים" בימי פרעה "ותוציאנו לרויה" בימי המן.
- ג. ר' יוחנן - "זכר חסדו... ראו כל אפסי ארץ את ישועת אלוקינו" - בימי מרדכי ואסתר.
- ד. ריש לקיש - "ארי נואם" נבוכדנצאר "דוב שוקק" אחשוורוש ורב יוסף שנה: פרסיים אוכלים ושותים כדב מסורבלים בשר כדב ומגדלין שער כדב ואין להם מנוחה כדב. "מושל רשע" - המן. "על עם דל" - ישראל שדלים מן המצוות.
- ה. ר' אלעזר - "בעצלתים ימך המקרה וכו'" משום עצלות ישראל שלא עסקו בתורה נעשה 'שונאו' של הקב"ה מך - עני. 'ומקרה' הוא הקב"ה.
- ו. רב נחמן בר יצחק - "שיר המעלות...לולי ה' שהיה לנו בקום עלינו אדם" - אדם ולא מלך- [המן].
- ז. רבא "ברבות צדיק ישמח העם" - מרדכי ואסתר - והעיר שושן צהלה ושמחה. "ובמשול רשע יאנח עם" - המן - והעיר שושן נבוכה.
- ח. רב מתנה - "כי מי גדול אשר לו... וכו'".
- ט. רב אשי - "או הנסה אלוקים" וגו'.
- י. שמואל - "לא מאסתים" בימי יוונים, "ולא געלתים" בימי אספסיינוס, "לכלותם" בימי המן, 'להפר בריתי איתם' בימי רומיים. "כי אני ה' אלוקיהם" - בימי גוג ומגוג. ובמתניתא תנא בימי כשדים שהעמדתי דניאל חנניה וכו', בימי יוונים שהעמדתי שמעון הצדיק וחשמונאי וכו' ובימי המן שהעמדתי מרדכי ואסתר, להפר בריתי בימי פרסיים שהעמדתי להם בית רבי וחכמים. כי אני ה' לעת"ל אין כל אומה ולשון יכולה לשלוט בהם.
- יא. ר' לוי - "ואם לא תורישו".
- יב. ר' חייא - "והיה כאשר דמיתי להם אעשה לכם".

2. מדוע נקרא שמו 'אחשוורוש'? ומה פירושו בפסוק "הוא אחשוורוש המולך מהודו ועד כוש שבע ועשרים ומאה מדינה"?

רב: אחיו של ראש - נבוכדנצאר, ובן גילו שאף הוא ביקש להרוג יהודים ולהחריב את ביהמ"ק.
ר' יוחנן: כל שזוכרו אומר אח אוי לראשו. ר' חנינא: שהכל נעשו רשין בימיו מפני המס.

הוא אחשוורוש - ברשעו מתחילתו ועד סופו, וכן מצינו אצל עשו, דתן ואבירם ואחז. [ואצל אברהם בצדקו מתחילתו ועד סופו. וכן אצל אהרון ומשה] ודוד הוא הקטן בקטנותו מתחילתו ועד סופו, כשם שבקטנותו הקטין עצמו אצל הגדול ממנו בתורה, כך במלכות הקטין עצמו אצל הגדול ממנו בחכמה המולך - שמלך מעצמו אע"פ שאינו מזרע מלוכה: י"א לשבח שלא היה מישוהו בדרגתו וי"א לגנאי שנתן ממון כדי למלוך.
מהודו ועד כוש - רב ושמואל: חד אמר הודו בסוף העולם בצד אחד וכוש בסוף העולם בצד שני. וחד אמר כאותו תוקף שמלך על הודו וכוש שהיו סמוכים כך מלך על כל העולם [וכן נחלקו ב'מתפסח עד עזה'] שבע עשרים ומאה - בתחילה מלך על 7 ואח"כ נוספו 20 ולבסוף נוספו עוד 100.

3. שלשה מלכו בכיפה [כל העולם]: אחאב אחשוורוש ונבוכדנצאר. מדוע לא החשיבו את שלמה, סנחריב, דריוש וכורש?

שלמה - לא השלים מלכותו. ואפילו למ"ד שלבסוף מלך שונה הוא בזה שבתחילה מלך אף על העליונים. סנחריב - לא כבש את ירושלים.
דריוש - ישנם 7 מדינות שלא מלך עליהן. כורש - רק השתבח שכל הממלכות שלו אבל באמת לא היה כך.

4. 'כשבת המלך', שנתיישבה דעתו, שאמר: בלשצאר טעה בחשבון סוף 70 שנות הגלות, ואני איני טועה. מה היה החשבון של בלשצאר ומה שלו?

חשבון בלשצאר - החל לחשב מזמן שנטל נבוכדנצאר את המלכות: 45-נבוכדנצאר. 23- אויל מרווך. 2- שלו = 70. ולא נגאלו, אמר ודאי לא יגאלו.
המקור שנבוכדנצאר מלך 45: גלות יהויכין בשנה 7 לכיבוש יהויקים שהיא 8 למלכות נבוכדנצאר [וגלות צדקיהו בשנה 18 לכיבוש שהיא 19 למלכות] וכתוב שאויל מרווך החל למלוך 37 שנה לאחר גלות יהויכין = משמע שנבוכדנצאר מלך 45.
חשבון אחשוורוש - החל לחשב מגלות יהויכין ולפיכך צריך להוסיף עוד 8: 1-בלשצאר. 5-דריוש וכורש. 2- שלו. וכיון שהגיע 70 ולא נגאלו הוציא כלי מקדש והשתמש בהם.
הטעם שאף אחשוורוש טעה - שהיה צריך למנות מחורבן ירושלים, ורק בשנת 14 למלכותו יגאלו.
הטעם שלבסוף נבנה רק בשנה השניה לדריוש השני - שהיו שנים מקוטעות כגון דריוש וכורש, אחת משנות מלכות דריוש היתה שנה שמלך בה כורש.